

MOTERŲ DIRVA

No. 7.

Liepos (July), 1942

MĒNESINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1941-43 m.

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN. STEPONAS KNEIŽIS, 36 St. George St., Norwood, Mass.

Pirmininkė — EELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.

I vice pirmininkė — JADVYGA ČEPU-
LIENĖ, 5526 So. Wolcott St., Chicago, Illinois.

II vice pirmininkė — BRONĖ PALUBINSKIENĖ, 1619 So. 50th Ct., Cicero, Illinois.

Raštininkė — MARIJONA VAIČIUNIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Išdirininkė — ELENA STATKIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago, Illinois.

IŽDO GLOBĖJOS

TEKLĖ MAŽEIKIENĖ, 9 Ashmont Ave., Worcester, Mass.

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

DAKTARĖ—KVOTĖJA

DR. SUSAN SLAKIS, 861 So. State St., Lincoln, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — MARIJONA JO-
KUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven, Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKŠ-
TIENĖ, 4318 So. Maplewood St., Chicago, Illinois.

**Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst.** — LIUDVIKA VENČIENĖ,
290 Lawrence St., Lawrence, Mass.

Michigan valst. — VALERIJA STEPULIONIENĖ, 2364 Central Ave., Detroit, Michigan.

New York ir New Jersey valst. —
STASĖ SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Av.,
Richmond Hills, N. Y.

Ohio valst. — ONA STEPULIONIENĖ,
1320, Russell Road, Cleveland, Ohio.

Pennsylvania valst. — PRANĖ SCHE-
VETS, 193 N Main St., Pittston, Pa.

Maryland valst. — ANELĖ LAUKAI-
TIENĖ, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ KOMISIJA

A. WACKELL, 237 Millbury St., Wor-
cester, Mass. **K. SRIUBIENĖ**, 1315 So.
50th Ave., Cicero, Ill. **J. SALASEVIČI-
NĖ**, 1830 Ha'dane Rd., Cleveland, Ohio.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFLIA SAKALIENĖ, 2317 So. Hoyne
Ave., Chicago, Illinois.

LITERATINĖ KOMISIJA

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

M. JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New
Haven, Conn.

V. GALNAITĖ, 717 W. 18th St., Chi-
cago, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBA

K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave.,
Cicero, Illinois.

S. SUBATIENĖ, 12708 — 88th Ave.,
Richmond Hills, N. Y.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH PETERS, 2222 W. 23rd
Pl., Chicago, Illinois.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois
Telephon SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois
Telephon SEEley 6632

Jaunų Moterų Organizavimas

LAISVOJE Lietuvoje prieš karą, prieš Sov. Rusijos okupaciją, didelės Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos Telšių Regijono, arba, kaip pat mus vadinama, Apskrities, vienam suvažiavime, tarp kitko buvo iškeltas ir jaunų motinų organizavimo klausimas. Kad esamos narės senesnio amžiaus, išgirdusios tokį nutarimą nesusidarytų įspūdžio, jog organizacijoje jos norima pastatyti lyg ir užpakaly, suvažiavimas pabrėžė:

“Nors mes ir labai gerbiame senesnę amžių ir nors niekada nenorėsime, kad iš draugijos pranyktų senutės motinos, našlės, tačiau visu rimtumu pabrėžiame, kad gyvos krikščioniškos dvasios išlaikymas mūsų šeimoje, krikščioniškos galvosėnos įskiepijimas į mūsų vaikus pirmiausioje eilėje yra sudėtos į jaunųjų motinų rankas.”

Aišku, kaip diea, yra pasakęs to Regijono dvasios vadas, kad moterų draugija, kurios susirinkimų daugumą sudaro garbingos matronos, mažai betraukia jaunąsias moteris. Jaunosios moterys juk nori būti dar ne “senos,” jos savo gyvenimą mato dar toli prieš save, jog nėra dar sugniuždintos likimo smūgių ir nusivylimų, ir dėl to jos yra daugiau linkusios į gyvumą, negu senosios. Jaunosios moterys senųjų tarpe jaučiasi jei nesuvaržytos, tai bent prislėgtos. Senųjų pasikalbėjimai joms dažniausiai nebeįdomūs. Tiesa, senosios turi auklėjimo patyrimų, tačiau šie patyrimai yra iš “se-

nų laikų,” taigi visiškai kitokie, negu šandie yra reikalingi, nes senesnioji karta neturėjo tokių auklėjimo klausimų, kokius iškelia šiandieninis gyvenimas. Dėlto susirinkimai, kurių daugumą sudaro senesniosios kartos moterys, šviežiai įstojusioms jaunesniųjų nuotakai atrodo per daug ramūs, net nuobodūs. Dėl šių visų priežasčių ir susidaro tai, kad jaunos moterys lieka šale organizacijos.

Aišku, kaip diena, yra pasasimą Regijonas sudarė ir veikimo planus ir nustatė uždavinius, būtent Regijono uždavinys yra įsteigti pirmiausia Rajono centruose, paskui ir mažesniuose skyriuose “jaunųjų motinų ratelius,” jaunumą suprantant anksčiau minėta prasme. Jau pats vienodo amžiaus moterų subuvimas sudarys reikalingą ratelio nuotaką. Vyriausias tų ratelių subuvimų tikslas turi būti religinio auklėjimo klausimų išaiškinimas. Šalia to vyriausio tikslo galėtų būti čia aptariami ir šeimininkavimo reikalai, galėtų būti paruošiama graži, bažnytinų metų dvasiai atitinkanti programa ir didesnės visos parapijos moterų dienoms; nes meniško nusimanymo ir gabumų daugiausia turi jaunosios moterys.

Ypač lemiamos reikšmės sekmingam jaunųjų motinų ratelių veikimui turi dvasinis turinys. Ratelio veikimas neturėtų tik stiprinti religinį žinojimą ir religinį asmenišką moterų gyvenimą, bet labiausiai turėtų padėti

joms tinkamu būdu vesti prie Dievo ir tikros religinės gyvenimo praktikos jų pačių vaikus. Rateliuose turėtų būti išaiškinta visos vaiko sielos vystymosi fazės ir joms atatinami auklėjimo būdai. Ypatingiems pasitarimams turėtų būti šaukiamos motinos, kurių vaikai pirmą kartą eina prie šv. Komunijos. Tada mes nustebtume, kaip aktyviai moterys sandarbiautų tokiuose rateliuose. Juk jos tada ištikrųjų pajustų, kad ratelyje kalbama kaip tik apie jų gyvibinius reikalus, apie jų šeimų laimę.

Aiškų dalyką, kad visa tai reikalauja nuoširdaus pasiruošimo iš dvasios vado pusės ir iš pusės atviros, gyvenimiškos ratelio vadės. Jei tokių ratelių suėgoms iš anksto nebus rimtai pasiruošta, tai jos savo tikslo neatsieks. Geras pasiruošimas, tiesa, reikalauja pasišventimo, bet už padėtą vargą gausiai atsilieps pasisekimas. Toks ratelis pradžioje be abejo bus mažas. Bet, jei jis bus gyvai vedamas, tai narių skaičius veikiai išaugs. O jo veikimas pasireikš ne tiek išviršiniai, kiek vidujiniai, sukrikščionindamas mūsų šeimą, atnaujindamas visą parapiją į gyvąją krikščionybę. Ar tas tikslas neturėtų visuose mumyse išjudinti galingiausias jėgas?

Per keletą pastarųjų metų mūsų Sąjungoje buvo dedamos pastangos jaunamečių skyriams organizuoti. Tos pastangos, reikia pripažinti, nedavė rezultatų: jaunamečių skyrių, išėmus vieną-kitą kuopą, mes neturime. Bet ir esamieji skyriai daugiau-

siai remiasi vadėmis ir jų patyrimu, kaip tokius skyrius palaikyti ir kitokio darbo jam duoti, kad jaunoms mergaitėms nebūtų nuobodu ir kad jos laikytųsi kruvoje.

Ar nereikėtų, jei ne visoj Sąjungoje, tai bent kuriam nors apskrities vietoj nuolatos kalbamo jaunamečių skyriaus, iškelti jaunų motinų organizavimo klausimą ir pabandyti jį vykinti gyveniman. Jaunų motinų organizavimas Moterų Sąjungoje, man rodos, būtų daug lengvesnis ir organizacijai naudingesnis. Turiau galvoje štai ką. Jaunamečių skyrių organizavimas, ypatingai jo palaikymas Sąjungoje yra sunkus daugeliu atžvilgiu. Pirmiausiai stoka mums patyrusių vadžių ir tam tikslui visiškai pasišventusių mergaičių. Iki šiol jaunamečių skyriams daugumoje vadovauja senesnio amžiaus moterys, mokančios prisitaikinti prie jaunų gyvenimo. Bet patyrimas parodė, kad pasitraukus tai vadei greit pavidavo ir jaunamečių skyrius. Be to, nei Moterų Sąjunga, jos Apskritys, nei kuopos neturi lėšų, kad galėtų įrengti jaunametėms klūbruičius, kur jos galėtų rinktis, žaisti, savo darbelius dirbti ir kuriuo galėtų patraukti kitas mergaites. Sportas taip pat lošia svarbią rolę jaunųjų gyvenime, bet tam ir gi neturime lėšų.

Kas kita su jaunomis moterimis. Senesniųjų narių susirinkimuose jos jaučiasi lyg suvaržytos, senesniųjų svarstymai, o jei dar, neduok Dieve, prasideda kokie ginčai, kurie pasėja piktumo, tuomet baigta: jaunos narės nori kuogreičiausiai išbėgti iš susi-

Apviltas

Mintis mintį kaip rudenio vėjas lapus šluoja
— Šianakt kaip ir vakar tik viena namie...
Naktis tyli kaip numestas žaislas — nealsuoja...
Kodėl nejauti vyro meilės, širdie?

Nežinau kam vakarykščios svajos paršlubuoja
Kaip laivai per taip juodas jūros bangas...
Akla — meilė kaip pamotė teneprakaituoja
Mano širdis kaip jo vaikai... nesupras...

Siela kaip nutilę tolyj muzikos akordai —
Jis uždraudė man mylėt jį ir kitus...
Nejaučiu, negirdžiu kaip kad palaidotas užvakar —
Suprask---jis į save pavertė visus...

Ona Pucetaitė

rinkimo ir iš organizacijos. Ir be to, gyvenime mes matom, kad bet kur: sueigose, pramogose, vakaruose, susirinkimuose ir k. visuomet esti du rateliai: senesnės buriasi sau, jaunesnės sau. Tik labai svarbus klausimas jas subendrina.

Chicago ir kitų miestų lietuvių kolonijose, šale įvairių drųjų ir organizacijų kuopų, organizuojasi jaunų moterų klūbai įvairiais vardais. Organizatorės teisinasi, kad tai darą parapijos labo atžvilgiu. Esą, parapija reikalinga medžiaginės paramos ir jos tos paramos žadą. Tiesa. Bet kodėl tos jaunos moterys nesideda prie grynai parapijai bažnyčiai atsidavusių draugijų, kaip Altorių Puošimo Dr-jos ir jai panašios, kuriose veikia išimtinai ateivės moterys? Arčiau pažiūrėję pamatysime, kad nezirašymo į tas draugijas ir nesidėjimo prie bendro darbo parapijos-bažnyčios naudai priežastis yra ta: jaunos moterys neturi didelio noro veikti su senesnėmis: jos

nori veikti vienos. Dėlto jos organizuojasi ir veikia skyrium.

Akyvaizdoje to fakto, kodėl mūsų veikėjoms nesudaryti sąjudžio — pačioje Sąjungoje organizuoti jaunų moterų-motinių ratelius? Sąjungos kuopos gyvavimas ir veikimas yra tampriai surištas su parapija, todėl ir jaunoms moterims nebūtų kliūčių darbuotis, o būdamos sąjungietės jos būtų naudingos ne tik sau pašelpos ir apdraudos atžvilgiu, bet būtų naudingos ir eidamos Sąjungos Konstitucijos keliu Katalikų Bažnyčiai, visuomenei, savam kraštui Amerikai ir jų tėvų gimtinei — Lietuvai.

Sąjungietė

Tėvo ir motinos pavyzdys, jei jis yra geras, vaikui reiškia daugiau, kaip ilgiausi pamokymai.

Tikras auklėtojas yra tas, kurs moka praveisti savo valią ne kiek nenustodamas vaiko meilės.

"M. ir V."

Tetos Laumikienės Kampelis

Brangus dalykas

Šiurkštumas yra vienas brangiausiai užmokamų dalykų, kurį randame šioje ašarų pakalnėje. Moteris, kuri pataikauja šiam dalykui, anksčiau ar vėliau savo gyvenime užmoka nelaimingumu ir labai dažnai parduoda savo sveikatą.

Piktumas suerzina dirksnius, sujudina vidurių virškinimą ir pagreitina širdies plakimą. Jei nuolatos apsireikš šis nelaimingumas, greitai subyrės ir stipriausia žmogaus sveikata.

Blogiausios sėkmės, išaugusios iš šiurkštumo, tai kad kiti žmonės turi dalinai užmokėti savo skaudingų susikrimtimu. Pikta moteris save padaro bereikalingai nelaiminga ir sykiu įveda kitus į didį susierzinimą.

Jei galėtum surinkti visas nuoskaudas, kilančias iš šiurkščių žmonių, tai dabartinis pasaulinis karas pasiliktų kaip mažas nykštukas.

Brangios sąjungietės! Įeikime rimtai į šį dalyką. Kiek gražių prietelysčių per šiurkštų žodį ar pasielgimą tapo nuskandintos į gyvenimo bedugnes. Kiek žmonių ir šiandien pamatę kokį nors žmogų ateinantį gatvę, pereina į kitą gatvės pusę. Kodėl? Vis surasime, kad šiurkštus žodis, kaip pūkas vėjui, paleistas nesugrįš.

Kodėl kitoms moterims sekasi?

Kartais kalboje mes sakome: "tai ir tai moteriai gyvenimas begalo sekasi". Ir be mažiausio perdėjimo paduodame atvirą širdies žodį. Moteris, kuri pasisekimą suranda viename ar kitame dalyke, atsiekia sa-

vo tą gyvenimo laimingą vietą todėl, kad ji akyva, vikri ir moka įdėti savo širdį į kiekvieną savo minties pasiryžimą.

Diena po dienos toji moteris, kuomet jos rimtas dėmesys yra nukreiptas į ką nors, ji didvyringai imasi darbo, kol suranda kitą eilinį savo pasisekimą.

Pasisekimas darbuose remiasi ant to, kiek mes įdedame dvasios į savo pasiryžimus. Čia guli visa paslaptis, kodėl šiai moteriai sekasi, o kitoms — ne. PASIRYŽIMAS.

Sąjungietės, jei mes norime gyvenime ar savo veikime pakilti į pasisekimo viršunes, įdėkime daugiau savo nuoširdaus pasiryžimo. Kuomet matysime žydintį vaisių savo uolaus pasiryžimo, tuomet pilnai suprasime, kodėl "man" taip pasisekė.

Auklėjanti motina

Sykį viena populiari rašytoja, aprašydama savo gyvenimo istoriją, taip išsireiškė: "Kuomet buvau mergaitė 14 metų mano mamytė (mano manymu) buvo tokia nežinanti, kad negalėjau į ją ir pažiūrėti. Kuomet sulaukiau 21 metų, negalėjau atsistebėti, kiek mano sena mama išmoko per septynerius metus".

Sąjungietės, gal, daugelį kartų mūsų dukrelės pasakė panašiai ir į mus. Bet nerūstaukime. Anksčiau ar vėliau visos mūsų dukrelės pamatys, kad jų mamytės — tai jų gyvenimo geriausios draugės.

Modernūs laikai ir senų laikų mamos. Tai šių dienų šūkis, kuris su-

(Nukelta į 7 pusl.)

Argentinos Liet. Mergaičių ir Moterų Dr-ja

Pietų Amerikos lietuvių išeivija yra dar jauna, tik po didžiojo karo susidariusi. Vis dėlto mūsų moterys 1941, Rugsėjo mėn. 28 d. minėjo organizuoto darbo dešimtmetį. 1931 m. buvo įkurta Argentinos Liet. Mergaičių Globos Draugija. Mat, tuo metu daug atvažiuodavo mergaičių iš Lietuvos. Nepatyrusias ir nemokančias kalbos čia tykojo vargas ir įvairūs pavojai. Jaunoms mergaitėms didmiesčiuose visuomet yra pavojus patekti į blogų žmonių rankas. Pasakoja, kad Buenos Aires mieste buvęs net vienas lietuvis, prasilavinęs aferistas, kuris, žadėdamas mergaitėms surasti darbą, jas pražudydavo. Jis buvęs net Argentinos valdžios baustas kaip "baltųjų vergių" prekybos agentas. Todėl pirmas draugijos uždavinys buvo apsaugoti mergaites nuo išnaudojimo ir apgavysčių. Bet Dr-jos tikslas buvo platesnis; jis įstatuos nusakomas taip: "teikti lietuvišioms mergaitėms ir moterims Argentinoje moralinės, socialinės ir kultūrinės paramos, lietuviybės ir katalikybės pamatais."

TETOS LAUMIKIENĖS KAMPELIS

(Atkelta nuo 6 pusl.)

daro nematomą kovą jaunųjų ir senųjų širdyse.

Mokėjime būti kantrios. Sekime pavyzdį Šventos Monikos. Šv. Augustino laikai nesiskyrė nuo dabartinių laikų. Jos ištvermingas pavyzdys priduoja mums daug pavyzdingumo. Malda ir išbandytas kantrumas visas nukrypusias dukreles pritrauks prie Tiesos Kelio.

Draugija sušelpdavo mergaites, parūpindavo joms apsigyventi vietą, padėdavo susirasti darbą ir lankydavo ligones. Pašalpoms lėšas sudarydavo iš narių mokesčio, aukų ir pramogų pelno. Kasmet Draugija ruošdavo piknikus ir vakarus. Tos pramogos turėjo kultūrinės reikšmės ir lavino narių menines jėgas.

Mergaičių Globos Draugija jautė visų bedarbių vargą ir jų žeminančią ir demoralizuojančią juos padėtį, todėl tiesė jiems ranką, ruošdama bedarbiams kūčias ir kelis kartus siųsdama jiems drabužių.

Argentina katalikškas kraštas. Mes lietuviai taip pat katalikai. Tai, atrodo, mūsų ateiviams čia neturėtų būti dvasiniu atžvilgiu pavojų. Bet iš tikrųjų yra kitaip. Žmogus, atsidūręs naujoje vietoje, kur jo nieks nepažįsta, pasijunta kartais laisvesnis, ir jei neturi tvirtos valios — palaidesnis. Be to, kai kurie žmonės tiki paviršutiniškai, meldžiasi ir sakramentų eina iš įpročio, tokie, susidūrę su bedieviais ir sugedusiais žmonėmis, greit pasiduoda jų įtakai ir savo tikėjimo neišlaiko. O juk, išeivių tarpe, tarp daugumos gerų žmonių, buvo ir nusikaltėlių, pabėgusių nuo teismo ir slaptų komunistų. Jie čia atvykę nesnaudė, bet pradėjo šmeižti lietuvių vadus, grauti jų darbą, kurstyti visokius ginčus ir skleisti savo idėjas. Jiems pasisekė daug žmonių suklaidinti, atitraukti nuo tautinių organizacijų ir padaryti Bažnyčios priešais.

Komunistų propaganda veikia ir kitų tautų darbininkų tarpe. Italai pasakoja, kad ir jų išeiviai, Italijoje buvę katalikai, Argentinoje nustoja tikėjimo. Iš Ispanijos paskutiniu

la'ku gal ir atvyksta daugiausia kairieji, pralaimėję ten vidaus karą. Todėl masėse pašlijus dorovė ir įsi-skverbęs netikėjimas. Vietiniai ar-gentiniečiai kaltina už tai ateivius. Bet komunistų vadų yra, turbūt, ir vietinių.

Džiuginantis dalykas, kad lietu-viai yra vertinami kaip geri ir są-žiningi darbininkai. Darbo biržoje pareikalavimas lietuvių yra didelis, ir lietuvaitei gauti vietą yra nesun-ku. Labai daug lietuvačių dirba šeimose, nes čia gauna pilną išlai-kymą ir didesnę atlyginimą negu fabrikuose.

Kad nenustotumėm gero vardo ir atsispirtumėm blogai aplinkos įta-kai, turime st'printi mūsų tikėjimą ir ugdyti tautinę sąmonę. A. L. Mergaičių Globos Draugija ir dirbo ta l'nkme. Gražiai pasirodydavo Dievo Kūno procesijose, dalyvavo pasauliniame Eucharistiniame Kon-grese, rengė iškilmingas pamaldas ir rekolekcijas. Paskaitomis ugde religinį ir tautinį susipratimą.

Mažai beatvykstant naujų išeivių iš Lietuvos, o senesnioms jau gerai čia įsitvirtinus, mergaičių globos

darbas pasidarė nebetoks reikšmin-gas, didesnės re'kšmės įgijo kiti da-lykai. Todėl draugijos vardas buvo pakeistas. Nuo 1939 m. ji vad'nasi — Argentinos Liet. Mergaičių ir Moterų Draugija. Šiais metais drau-gijos pirmin'nkė yra Olga Vitkaus-kienė; įsisteigus, pirmoji pirmin'n-kė buvo p. J. Zubkevičiūtė-Pavil'o-nienė, vėliau Bagdonienė, be jų dar daug yra pasidarbavusios: G. Bra-ženaitė. Staliga'tė-Anilionienė, Pad-valskytė-Rukšėnienė ir Miliauskienė. Dvasios vadas yra kun. Kazimieras Vengras, mar'jonas.

Baigiant reikia dar paminėti, kad nuo 1935 m. draugija kasmet šven-č'a Motinos Dieną: organizuoja pa-maldas už motinas, ruošia motinoms vaišes, iškelia jų nuopelnus spaudo-je, o 1940 m. išleido atskirą leidinį. 1936 m. vedė Moterų Skyrių tuo metuėjusiame katalikų laikraštyje — "Švyturyje."

Pradedama naują dešimtmetį, A. L. Mergaičių ir Moterų Dr-ja nori sutelkti organizuotam darbui visas lietuves mūsų išeivių ir visos tautos labui.

F. R.

Narsioji aukštaitė

Moteris, kuri drįso pakelti ginklą prieš caro valdžią

1831 m., kada niekas nė svajoti nesvajoto apie Lietuvos nepriklau-somybę ir negalėjo priešintis ga-lingajai caro valdžiai. Aukštaitijos krašte, tarp daugelio ežerų ir kal-nuotų miškų, Plioterių dvare, augo be rūpesčių ir vargo grafitė Emi-lija.

Tėvams mirus, grafitė Emilija paveldėjo didelius gražiojoj Dusė-tų apylinkėj dvarus.

Plioterių buveinė buvusi Didžia-dvary, prie Dusėtų miestelio. Šiam dvarui priklausė Dusėtų miestelis, Padusėtėlis ir kiti.

Emilija buvo auklėjama tų laikų reakcionierių dvasioje. Ją pavei-kęs moterų vaidmuo 1821 — 1829 m. graikų sukilime prieš turkus. Moterų kovotojų idealu ji laikiusi kovojusią su anglais Joana d'Arc. Gal būt todėl Emilija ir panoro lik-

ti XIX šimtmečio didvyre, kovoje su prispaudėjais rusais.

Prieš pat sukilimą, Plioteraitė panaikino savo dvaruose baudžiavą. Todėl Dusėtų apylinkėj dvarų ir dabar nėra. Sukilimui prasidėjus Raseiniuose ir kitur, Emilija kariu su Prušinskaite vyriškai apsirengusios, nukirptais plaukais, raitos skubiai organizuoja sukilimą Zarasų krašte. Kovo 17 d. pats sukilimo karštis. Plioteraitės kariuomenė Degučiuose perkerta didįjį kelią. Kita dalis jos kariuomenės stovi Dusėtuose ir Antaravėje. Ji žygiuoja į Zarasus. Rusai iš Daugpilio prieš ją siunčia savo pulkus. Įvyksta kova. Rusai buvo nugalėti ir turėjo pasitraukti. Rusai atsiunčia daugiau kariuomenės, kuri sumušė Plioteraitės pulkus. Emilija pereina į Raseinių sukilėlių būrį. Numalšintas sukilimas Lietuvoje. Plioteraitė vyksta į Lenkiją, bet po visų vargų Gruodžio 10 miršta. (Kitais daviniais Emilija Plioteraitė buvusi ištremta į Rusiją ir ten mirusi).

Jos dvarą ir visą inventorių buvę jos baudžiauninkai pasidalijo. Dar

nesenai seni žmonės pasakojo, kas ką yra paėmęs iš jos dvaro.

Sukilėlių karų su rusais būta ir prie Dusėtų. Jaskariškių miške, senosios liepos drėvėje, prieš D. karą žmonės rado sukilėlio griaučius ir jo ginklus.

1863 m. sukilimo vadu apylinkėje buvęs Jelskis. Jo būrys rusų kariuomenės buvo apsuptas prie Vydzijų. Pats Jelskis, nenorėdamas gyvas rusams pasiduoti, nusišovė. Buvo ir daugiau sukilimo vadų: kun. Mackevičius, kun. Skorupskis, Povilas Lukošius ir kiti.

P. Lukošius iš Raguvos kaimo Dusėtų v. buvo pramintas "Užburtoju karžygiu." Buvęs labai apsikrus, pats vesdavęs kazokus Lukošius gydyti.

Per šį sukilimą ištisi dusėtiškių ir antalieptiškių kaimai buvo išsiųsti už Volgos, o jų vietose įkurinti rusai kolonistai.

Ištremtų buvo apie 40 šeimų.

Visi gyvi likę sukilėliai ir jų ainiai iš ištremimo grįžo 1923 m. Jiems gražintos ir jų buvusios žemės. Kartu su jais grįžo ir Lukošius šeima.

Trakelis

Šis-tas apie šilkinės kojines

Prieš 40 m. šilkinės kojinės buvo retenybė. Dabar, rodos, be jų negalima būtų apseiti

Kai Amerikos moterys pajuto, jog valdžia paims beveik visą šioje šalyje šilką apsaugos reikalamis, prasidėjo toks pirkimas šilkinų daiktų, kokio niekad dar nebuvo. Moterys ne taip buvo susirūpinusios apie šilkinis rūbus ir kitus šilkinis daiktus, kaip apie kojines (pančiakas). Jos taip įpratusios dėvėti šilkinės kojines, jog, rodos, be jų negalime apsieiti.

Bet kasdieninis šilkinų kojinių vartojimas nėra senas. Prieš 40 metų tik viena moteris iš kiekvieno 2,000 dėvėjo šilkinės kojines. Tuom laiku moteriškos suknišos siekė žemę ir vatinės kojinės buvo naudojamos. 1899 m. tik 12,572 poros kojinių buvo pagaminta ir jos turėjo aprūpinti 24,000,000 merginų suvirš 15 m. amžiaus. Del to tik viena mo-

teris iš kiekvieno 2,000 pirko vieną porą į mėnesį.

Net ir 1909 m., kuomet suknios tapo trumpesnės, Amerikos šilkinų kojinių pramonė gamino tik 434,000 porų į metus, tuo būdu aprūpindama tik 2% šalies moterų.

Su 1914 m. suknų mados gerokai pasikeitė ir kojinių gaminimas sparčiai ėjo pirmyn. Bet ir tada tik pusė kojinių buvo gaminama iš šilko: žemesnė dalis iš šilko, viršus iš vatos. Bet su 1939 m., prieš įvedant "nylon" kojines, Amerikos šilkinų kojinių gamintojai išsiuntė 640,486,000 porų.

Šilkinės kojinės nėr nauja mada. Kolonialėse dienose vyrai, ypatinai turčiai, plačiai jas vartojo. Jos jiems buvo lygiai svarbios, kaip pudruoti perukai ir gražios spalvos kostiumai. Trumpos iki kelių kelinės reikalavo raudonų ir mėlynų kojinių. Šios kojinės buvo labai gražaus išdirbimo, laikrodėliai išsiuvi-

nėti sidabriniais ir šilkiniais siūlu. Jos buvo labai brangios, kartais tiek kainuodavo, kiek švarkas. Iš paveikslų matome, jog ir Jurg's Washingtonas mėgo dėvėti baltas kojines, bet neseniai rastas Martha Washington užsakymas parodo, jog ji turėjo vieną porą šilkinų kojinių ant kiekvienos dešimts porų vatinių.

19-tame šimtame įėjo į madą nauji moterų kostumai "pantaloons," kurie vėl nereikalavo šilkinų kojinių, ir jų pramonė pradėjo smukti ligi praėitų dvidešimt metų.

Pirmos šilkinų kojinių mezgamos mašinos Am. Jung. Valstybėse pastatytos Ipswich, Mass. Bet neužilgo Pensylvanija visą gamybą paėmė. 1899 m. Pennsylvania fabrikai mezgė pusę Amerikos šilkinų kojinių ir 1909 m. trečią dalį. Ir šiandien toji valstybė turi didžiausią nuosimtį, t. y. 1,000 šilkinų kojinių fabrikų.

Tą Vasarą...

Tą vasarą mama rūpinosi apie likusią tą žiemą neištekėjusią vyriausią seserį... Buvo daug išlaidų, net keturiolika piršlių aplankė, bet ji liko dar kitiems metams.

Tą vasarą jaunoji marti dūsliai užsikosėdavo. Aš nekartą mamei sakiau, kad brolis į namus džiovininkę parvedė. Mama lėtai nusišypsodavo, kad ne džiova. Girdi, kaip subręsi, suprasį... Man nereikėjo subręsti. Po trijų mėnesių marti pagimdžius kūdikį nustojo kosėti...

Tą vasarą medus kvėpėjo sode mamytės leidžiamas į valganašius. Žvakės tyros kaip krikštolas vietoj parduoti buvo vyniojamos į kraičių

baltas drobes. Tu mane vaikai po pievas ilgom smilgom pasipuošusias. Aš suklupus tyčia juokiaus, kaip tu norėjai atgniaužti mano tuščią ranką ir tu žinojai, kad ten nieko nebuvo... Pro varpas į ežias iškišę galvas kukaliai ir laukinės aguonos mums šypsojosi taip jaukiai, linksmi. Tada neramumas ir ilgėsysis buvo prigulęs apypietės, o gal lankė nepažįstamus... Sode ant žemės žiedai ratelius šoko, aš priklaupus sudie, sudie juos bučiavau — juk, gyventi čia taip gera, taip gera...

Tą vasarą vakarais debesis kaip ūkių pievose naktigonininkų žarijomis blėsdavo. Dienomis dangus buvo kaip mėlynas aksomas juodveidžių apdrabstytas vatos baltais

pluoštais. Žemės drebėjimui jautės sūpuoklių švelnūs supimai. Vėjas ir lietus buvo kaip balzamas.

Tą vasarą išrinkta iš visų vasarų. Tokios vasaros nei beturtė neužsirtarnaus, nei turtuolė nenusipirks, nei gražuolė žvilgsniais neišsiderės... Rodos, visi gyvena be procentų paskolintus metus... Aš pakėlin akis į dangų gėriau džiaugsmų gyvenimą...

Tą vasarą aš iš tėviškės norėjau pabėgti be dalios, be kraičio... Tik dabar žinau, kad aš tą vasarą tave mylėjau, o tu mane... O. Pucetaitė

WIPE THAT SNEER OFF HIS FACE!

WAR SAVINGS BONDS & STAMPS

Pabiros

Centro pirmininkė E. Paurazienė praneša, kad trumpoje ateityje įvyks Centro Valdybos posėdis. Kuopos, apskritys, ar pavienės narės, jei turi kokių reikalų, kokių pranešimų, prašomos tuojau parašyti pirmininkei.

••

Linksmia pranešti sąjungietėms, kad mūsų Centro raštininkė, Marijona Vaičiūnienė, jau patapo grandma. J. ir M. Vaičiūnų dukrelė Elena, sąjungietė, ištėkėjusi už Statkaus praeitą mėnesį susilaukė sūnaus.

••

Laikraščiai praneša, kad pastaromis dienomis Washington, D. C., lankėsi Ona Bernaitytė, karo laivyno slaugė, kuri išsigelbėjo iš Corregidoro tvirtovės, kuomet paėmė japonai. Ji pasakoja, kad tvirtovėje japonų nelaisvėn pateko apie 100 moterų.

Iš Corrigidoro O. Bernaitytė išvyko submarinu. Nuo pat karo pradžios ji Filipinų salose, iki Corrigidoro puolimo, slaugė Amerikos

karius, kurie, pasak jos, yra kantūs ir drąsūs.

O. Bernaitytė yra kilusi iš Exeter, Pa.

••

Norime atkreipti dėmesį kuopų raštininkų. Daugelis naujų narių, įsirašiusių per pastarąjį vaju, skundžiasi negauną "Moterų Dirvos" ir meta kaltę administracijai. Tuo tarpu pasirodo, kad visa kaltė yra kuopos raštininkės. Siunčia Centrai naujos narės aplikaciją, mokestį, vardą ir pavardę, bet adreso nepaduoda. Kaip gali tokia nauja narė gauti organą? Gavus kuopai naują narę, raštininkės būtina pareiga jos adresą pasiųsti "Moterų Dirvai". Kitaip toji narė iš pat pradžių bus suvilta.

Sakome, sunku yra gauti naujų narių, bet, prisipažinkime, kad gavusios nemokame jų palaikyti.

••

Birželio 22-25 dienomis Hartford, Conn., įvyko vyresnio Sąjungos brolio — Liet. Romos Katalikų Susivienymo Amerikoje seimas, į kurį

dėl karo buvo suvažiavę mažiau atstovų, negu kitais metais. Centro valdyboj svarbiosiose vietose, išėjus vice pirmininką ir išdėg lobėjus, paliko tie patys asmenys. Dvasios vadu vietoj kun. M. Jūro, liko išrinktas kun. J. Švagždys. Seimo darbose figuravo ir įvairias komisijas įėjo ir kelios sąjungietės: O. Barkauskienė (Teismo Komisijon), veikėja B. Mičiūnienė iš New Britain, Conn., (Švietimo Komisijon), Julė Šalaševičienė (Labdarybės Komisijon).

Sąjungietės visoms mūsų organizacijoms padeda veikti. Gražus broliškumas!

☺☺

Birželio 28 d. 50 metų kunigystės jubiliejų šventė Amerikos lietuvių veteranas, Amsterdam'o, N. Y., ilgametis lietuvių parapijos klebonas kun. J. Židana vičius (Seirijų Juozas). Gerb. Jubilatas yra parašęs apologetinį veikalą, daug religinių giesmių ir patriotinių dainų, o ypatingai daug scenos veikalų, kurie visur su dideliu pamėgimu vaidinami. Gerb. Jubilatas yra ir "Motery Dirvos" bendradarbis.

Už nuopelnus Bažnyčiai Jubilatas 1917 m. 25 m. kunigystės sukaktuvių proga Šv. Tėvo Benedikto XV buvo apdovanotas ordinu "Už Bažnyčią ir Popiežių", o 1931 m. Lietuvos vyriausybės Vytauto Didžiojo 3-jo laipsnio ordinu.

Savo bendradarbių šio jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikina ir "Motery Dirvos" redakcija.

☺☺

Birželio 28 d. suėjo dešimts metų kaip mirė Lietuvos atgimimo pranašas ir liaudies dainius Maironis (kun. Jonas Mačiulis). Maironio dainos buvo, yra ir paliks visos tautos turtas. Maironio dainomis:

"Vilija mūsų", "Graži tu mano brangi tėvynė", "Miškas užia verkia gaudžia", "Užtrauksme naują giesmę broliai", "Ten kur Nemunas banguoja", "Eina garsas nuo rubėžiaus", "Kad širdį tau skausmas kaip peiliais suspaus", "Tupi šarka ant tvoros", "Už Raseinių, ant Dubysos", "Ar skauda man širdį, oi ne", "Užmigo žemė", "Tu girele, tu žalioji", "Jau slava sukilo nuo Juodmarių krašto" skambėjo ir skamba visa Lietuva, taip pat skamba ir išeivių kolonijos. Jo dainos pavergtam lietuviui buvo Tikėjimas, Meilė ir Viltis. Jo "Kur bėga Šešupė", paliks lyg ir antras tautos himnas.

Maironis gimė 1862 m. Spalio 21 d., Raseinių apskrity. Mokslus ėjo Kauno gimnazijoje, Kijėvo universitete ir Petrapilio dvasinė akademijoje. Mirė 1932 m., Birželio 28 d. Palaidotas Kaune. Be eilių "Pavasario Balsai", "Raseinių Magdė", yra parašęs poetas "Jaunoji Lietuva" ir "Mūsų Vargai", taip pat keletą dramų ir Lietuvos Istoriją.

☺☺

Lietuvių Kultūrinis Institutas šiomis dienomis išleido trečią iš eilės brošiūrą anglų kalba — Antano Vaičiulaičio "Outline History of Lithuanian Literature", kuriai įžangą parašė prof. Alfred Senn plačiai supažindindamas skaitytoją su autorium, kaip pat vienu žymiausių lietuvių rašytoju.

Gero poperio, 52 puslapių (6x9) knygutėje sužymėti visi žymieji lietuvių rašytojai ir jų veikalai; be to, įdėta ir kai kurių rašytojų atvaizdai.

Verta, labai verta, kad ši knygutė rastusi kiekvienos sąjungietės namuose, taip gi labai būtų naudinga kuodaugiausiai jos paskleidus svetimtaučių tarpe.

Lietuvių Kultūrinis Institutas ir jo direktorius prof. Kazys Pakštas, Ph. D., užsitarnauja didelės padėkos. Palyginti trumpu laiku, mažai gaunant finansinės paramos, jau išleido tris knygutes: **The Lithuanian Situation** ir **The Baltoscandian Confederation**, parašytas prof. K. Pakšto) ir čia kalbama. Be to, ruošiamos spaudai: prof. A. Senn, Ph. D., **The Lithuanian Language**, Prano Galinio, Ph. D., **Lithuania Minor**, prof. K. Pakšto, Ph. D., **The Problem of the Lithuanian Boundaries in Historical Geography of Lithuania**.

Užsisakant šias knygas reikia adresuoti:

Lithuanian Culture Institute
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

Lietuvių Kultūrinis Institutas varo žymią kultūros vagą lietuvių tautos atžvilgiu, delto reikia jis finansiniai remti, nes toji parama būtinai reikalinga.

@@

Siomis dienomis iš Lietuvos Amerikon grįžo Aldona Bulotienė (Rugytė). Chicagoj gimus ir augus ir mokslus išėjus prieš keletą metų ji išvyko į Lietuvą, kur mokė gimnazijoje anglų kalbą ir pati mokėsi universitete. Vėliau ištėkėjo už inž. K. Bulotos, aušrininko gen. Bulotos sūnaus.

Ji pasakoja, kad ją su dviem dukterimis nuo išvargimo į Sibirą išgelbėjo Amerikos pasas. Kai bolševikai okupavo Lietuvą, ji su vyru gyveno Vilniuje. Birželio 13 d. į jų butą atėjo čekistai ir įsakė susidėti ryšulius, maisto pasiimti 30 dienų ir apsirūpinti šiltais drabužiais. Bet tuojuo jiems buvo įteiktas Amerikos pasas, kurį čekistai

paėmę, išėję ir už valandos sugrįžę pranešė, kad ją su dviem dukterimis palieka, o vyras turi būti sumintas ir išvežtas už tai, kad Nepriklausomoje Lietuvoje buvo vadu šaulių būrio. Vyras nuo jos ir vaikų buvo atplėštas ir išgabentas.

Vėliau kilo vokiečių-rusų karas. Užėjo naziai. Nauji komisarai, nauja vergija. Pagalios Amerikai keičiant savo piliečius į Vokietijos piliečius, Liepos 6 d. ji gavo pranešimą, kad galinti išvykti į Ameriką. Vyro ir jo likimo iki šiai dienai nežino.

Ji iki ašarų dėkoja Amerikai, kurios pasas išgelbėjo nuo Sibiro. Taip Amerikos pasas, Amerikos pilietybė ją išgelbėjo iš baisaus likimo...

LIETUVIŲ TAUTINĖS TARYBOS PAREIŠKIMAS

The 27th day of May last the Germans carried through in occupied Lithuania a so called "plebiscite." They asked the Lithuanian People, to adhere to Germany and become her citizens. In the present war turmoil, it is for the second time that Lithuania has to undergo a similar "plebiscite." The first one was prepared by first occupants, the Russian Communists, in July 1940. Their so called "Peoples Council" at that time had voted to ask the Supreme Soviet Peoples Council to incorporate Lithuania in Soviet Union.

The only difference between the first and the second "plebiscite" lies in the circumstances that the first was carried out with help of G. P. U. bayonets and the later and present one was carried out on the bayonets of bloody Gestapo, supplemented with the massive execu-

tion of 400 citizens of Lithuania. There is no doubt that the second "plebiscite" gave their leaders and initiators the pride to boast that nearly 100% of the Lithuanian People have been joyfully pleading their adherence to the "Greater Germany." Drawing the attention of the whole civilized world to this new and barbaric Nazi act, the Lithuanian National Council denounces it and protest and considers the 27th of May "plebiscite" as one

of the most unrightful acts and bearing no value.

Under the same opportunity the Lithuanian National Council declares that it will not recognize any Chicago, Ill., June 15th, 1942. decisions or declarations in the name of the Lithuanian People, which will not be accomplished under the conditions of Free and Independent Lithuania according to the basic principles of the Democratic Freedom.

LNC.

Iš Centro Raštinės

NAUJŲ NARIŲ VAJUI PASIBAIGUS

Su Liepos 1 d. pasibaigė naujų narių vajas. Iš 27 kuopos, Norwood, Mass. man buvo pranešta, kad kon-
testininkė Eva Tvaskienė prirašė daugiausiai naujų narių.

Lenktynių rezultatas bus paskelbtas Rugpiūčio mėnesį "Moterų Dirvoj."

Naujų narių aplikacijos gautos po Liepos 1 d. nesiskaitys konteste, nes vajas buvo skelbtas nuo Sausio 1 d., iki Liepos 1 d.

ŠIOS NAUJOS NARĖS PRISIRAŠĖ PER VAJŲ

Kuopa

- 8 Anna Kendrick Pašelp. Skyr.
- 8 Julia Bailiss Pašelp. Skyr.
- 8 Stella Kasinskiene Paš. Skyr.
- 3 Frances Damanskiene Paš. Sk.
- 3 Leokadija Sabonienė Apš. Sk.
- 5 Anelė Thompson Apšviet. Skyr.
- 5 Izabelė Dejutienė Apšviet. Sk.
- 5 Genevieve Watkins Pašelp. Sk.
- 9 Margareta Strand Pašelp. Sk.
- 9 Domicelė Pankauskienė Ap. Sk.

- 13 Julijona Kazlauskienė Apš. Sk.
- 15 Elena Baronas Pašelp. Skyr.
- 20 Stella Miller Pašelp. Skyr.
- 20 Kotrina Duray Pašelp. Skyr.
- 21 Lillian Vitaravičienė Paš. Skyr.
- 21 Juzefa Mariniene Apšviet. Sk.
- 25 Genovaitė Valutienė Apš. Skyr.
- 25 Rožė Marcinkevičienė Apš. Sk.
- 25 Katarina Kasuba Pašelp. Skyr.
- 26 Uršulė Skrebūnas Apšviet. Sk.
- 26 Adelė Gabaliauskienė Apš. Sk.
- 26 Tofilė Slažienė Apšviet. Skyr.
- 26 Mikalina Žilinskiene Apš. Skyr.
- 26 Ona Šarkiuvienė Ašviet. Skyr.
- 26 Rozalija Kreivienė Apšviet. Sk.
- 27 Elena Paznokaitė Pašelp. Sk.
- 27 Marcelė Kelliher Pašelp. Skyr.
- 27 Ona Paznokaitė Pašelp. Skyr.
- 27 Frances Perekslis Pašelp. Sk.
- 27 Joana Tvaskiūtė Pašelp. Skyr.
- 27 Janina Wasiliūnaitė Pašelp. Sk.
- 27 Irene Ikasalienė Pašelp. Skyr.
- 27 Joanna Ciziūtė Pašelp. Skyr.
- 27 Amilija Tulienė Pašelp. Skyr.
- 27 Mary Okulovich Pašelp. Skyr.
- 27 Anne Glebienė Pašelp. Skyr.
- 27 Beatrice Cofsky Pašelp. Skyr.
- 27 Aquila Lyons Pašelp. Skyr.
- 27 Ona Smalskiūtė Pašelp. Skyr.

27 Anielē Jurgelevičienē Paš. Sk.
 27 Nellie Marks Pašelpos Skyr.
 27 Joane Grudinskienē Pašelp. Sk.
 27 Demetra Grudinskienē Paš. Sk.
 27 Jennie Babel Pašelpos Skyr.
 27 Ona Navickienē Pašelp. Skyr.
 27 Ona Balutytē Pašelp. Skyr.
 27 Anne Docar Pašelpos Skyr.
 27 Ona Stonienē Pašelpos Skyr.
 27 Wanda Sharkienē Pašelp. Skyr.
 27 Jennie Benkavitch Pašelp. Sk.
 29 Amilija Mačėnienē Apšviet. Sk.
 29 M. Žemaitienē Apšvietos Skyr.
 29 Rozalija Janulienē Apšviet. Sk.
 29 Emilija Ambrozaitienē Apš. Sk.
 29 Antanina Petskaitienē Apš. Sk.
 29 Marijona Banaitienē Apš. Sk.
 29 Eugenija Stramikienē Apš. Sk.
 29 Magdalena Mačėniūtē Apš. Sk.
 30 Elzbieta Kelmelienē Apš. Skyr.
 31 Ona Samolienē Apšviet. Skyr.
 33 Ona Dekienē Pašelpos Skyr.
 35 V.? Raugelienē Apšviet. Skyr.
 40 Frances Stalmukē Pašelp. Sk.
 40 Petronelē Jonaitienē Apš. Sk.
 40 Stephanie Wallent Apšviet. Sk.
 43 Louise Liunienē Apšviet. Skyr.
 43 Katherine Roman Apšviet. Sk.
 43 Marijona Matusavage Apš. Sk.
 43 Amilija Augis Apšvietos Skyr.
 43 Stasē Romanauskienē Apš. Sk.
 43 Ona Orantienē Pašelp. Skyr.
 43 Anelē Meskūnienē Pašelp. Sk.
 43 Vera Mazarkienē Apšviet. Skyr.
 49 Antanina Uksienē Apšviet. Sk.
 49 Uršulē Galeikienē Apšviet. Sk.
 49 Julijona Pukelienē Pašelp. Sk.
 49 Victoria Volteraitē Pašelp. Sk.
 49 Antanina Stočkienē Pašelp. Sk.
 49 Rozalija Žilvitienē Pašelp. Sk.
 49 Alice Tolvaisienē Pašelp. Sk.
 52 Bertha Boxer Pašelpos Skyr.
 52 Violet Piežiūtē Pašelpos Skyr.
 52 Helen Rožiūtē Pašelp. Skyr.
 52 Irene Dauliūtē Pašelpos Skyr.
 53 Josephine Venskienē Paš. Sk.
 53 Ona Venskienē Apšvietos Sk.

53 Petronelē Stephen Apšviet. Sk.
 53 Agnes Schilling Pašelp. Skyr.
 55 Aldona Sakalaitē Pašelp. Skyr.
 55 Lucija Norvaišienē Apšviet. Sk.
 56 Bernice Žibutienē Pašelp. Sk.
 56 Constance Kelert Pašelp. Skyr.
 67 Doma Kaminskienē Pašelp. Sk.
 70 Ona Vainauskaitē Pašelp. Sk.
 70 Jennie Sutton Pašelp. Skyr.
 70 Helen Slikaitē Pašelpos Skyr.
 70 Veronica Grites Pašelp. Skyr.
 73 Tofilē Valantienē Pašelp. Sk.
 54 Hedwig Janus Pašelp. Skyr.

Iš naujų narių čia paduoto sąrašo pasirodo, kad 27 kuopa, Norwood, Mass., prirašė daugiausiai naujų narių. Kreditas eina Evai Tvaskienei.

Rugpiūčio mėnesį bus paskelbta galutinas rezultatas naujų narių vėjais.

M. Vaičiūnienė, Centro rašt.

SULAIKYTA "MOTERŲ DIRVA"

Su Birželio mėnesiu "Moterų Dirva" sulaikyta šioms narėms:

2 kp., Cicero, Ill., M. Krutkevičienei, 1422 So. 49 Ave. Paštas pranešė: "Not there."

29 kp., Brooklyn, N. Y., O. Belevičienei, 455 Ridgewood Ave. Paštas pranešė: "Removed — left no address."

36 kp., Cleveland, O., O. Žitkevičiūtei, 2105 St. Clair Ave. Paštas pranešė: "Removed — left no address."

54 kp., Detroit, Mich., A. Smigelskienei, 355 Hindle. Paštas pranešė: "Removed — left no address."

64 kp., Detroit, Mich., M. Malinauskienei, 10352 Manor. Paštas pranešė: "No such number."

Sekretorės prašomos prisiųsti jų tikrus adresus. Kitaip jos negaus "Moterų Dirvos."

Negauna "Moterų Dirvos"

Kadangi nei Centro sekretorei, nei administratorei neprisiūsta adresai (vien tik vardai ir pavardės), šių kuopų naujos narės negauna "Moterų Dirvos":

17 kp., Hartford, Conn.: Helen Esodo ir Stella Cames.

29 kp., Brooklyn, N. Y.: E. Am-

brazaitienė, Ant. Petskaitienė, M. Banaitienė, E. Stramikienė, E. Macienienė, M. Macieniūtė.

33 kp., New Haven, Conn.: Ona Dekas.

Kuopų sekretorės prašomos tuo jau prisiūsti adm. S. Sakalienei, 2317 S. Hoyne Ave., tų narių adresus. Kitaip jos negaus organo.

Kuopose ir Apskirtyse

IŠ N. Y. IR N. J. VALSTYBIŲ SAJUNGIEČIŲ VEIKIMO

Moterų Sąjungos New York ir New Jersey val. apskrities suvažiavimas įvyko Gegužės 17 d., Apreiškimo parapijos svetainėj, Brooklyne.

Suvažiavimą atidarė pirm. S. Subatienė malda. Atstovių dalyvavo 15 iš 6 kuopų:

24 kp., B'klyn., M. Visbarienė, M. Barkauskienė ir I. Ivinskienė.

29 kp., B'klyn, V. Žaliauskienė, J. Terebeizienė ir M. Šertvitienė.

30 kp., Maspeth, A. Kivitenė, R. Nedzinskienė ir O. Petrulienė.

35 kp., B'klyn, M. Brangaitienė ir O. Bartulienė.

53 kp., Linden, N. J., K. Šukienė ir B. Ašmontienė.

63 kp., Kearny, N. J., G. Milunaitė ir A. Balčiūnienė.

Apskr. valdyba: pirm. S. Subatienė, rašt. A. Krutulienė ir ižd. S. Šukiūtė.

Pranešimai

24 kp.: užprašytos šv. Mišios už narės vyrą. Rudenį rengs "Gypsy" balių. Po sekančių kuopos susirinkimų turės "social".

29 kp.: mirė dvi narės, už kurių

sielas užprašytos šv. Mišios, taip gi ir už vienos narės vyro sielą.

Turės išvažiavimą. Motinos Dienoj buvo užprašytos šv. Mišios ir po visam turėjo pusryčius. Per pusryčius sudėta dovana sergančioms narėms. Prisirašė 2 naujos narės.

30 kp.: turėjo margučių balių, pelno liko \$71. Parapijai skirta \$40.

Kuopa aukojo \$10 kunigui jubiliejaus proga. Prisirašė 2 naujos narės.

35 kp.: buvo suruošus 25 metų gyvavimo jubiliejaus vakarienę ir užprašytos šv. Mišios. Motinų Dienoj taip pat buvo užprašytos šv. Mišios.

53 kp.: prirašė 3 naujas nares. Turėjo dvi "card party." Vienos pelnas \$10 pasiūsta Centru. Kuopa perka \$100 apsigynimo boną. Už narės mirusį tėvą buvo užprašytos šv. Mišios.

63 kp.: turėjo "card party." Motinų Dieną buvo užprašytos šv. Mišios ir turėta bendri pusryčiai.

Skaitytas laiškas nuo kun. Balkūno, kuris kvietė apskr. valdybą ir kuopų delegates į susirinkimą reikale parodos New Yorko mieste, kurioj lietuviai taip gi dalyvaus. Apšiemė S. Subatienė atstovauti apskritį.

Nutarta apskrities vardu pasvei-

kinti kun. Kartavičių, kun. Pakalni ir kun. Laurinaitį jų kunigystės su-kakties proga.

Raginta kuopos dirbti Raud. Kry-žiaus naudai ir savo kuopose.

Nutarta rengti "bingo" Raud. Kryžiaus naudai Šv. Jurgio parapi-jos svetainėje, Birželio 12 d.

Kitas apskrities suvažiavimas iš-puola Newark, N. J., Spalio mėnesį.

S. Subatienė, pirm.

A. Krutulienė, rašt.

IŠ MOTERŲ SĄJUNGOS CONN. APSKRITIES PUSMETINIO SUVAŽIAVIMO

Moterų Sąjungos Conn. valstybės apskrities pusmetinis suvažiavimas įvyko Balandžio 26 d., 1942, Šv. Ja-mes parapijos svetainėje, So. Man-chester, Conn.

Suvažiavimą atidarė apskrities pirm. Julė Janušonytė, pasveikino atstoves ir pakvietė vietas kleboną kun. J. Dunn maldai atkalbėti, ku-ris po maldos nuoširdžiais sveikini-mais ir nuotikiais iš savo darbuo-tės įvairių tautų žmonių tarpe už-interesavo visas atstoves, kvietė są-jungietes būti įstikimomis savo baž-nyčiai ir šiai šaliai. Suvažiavimą pasveikino ir visos valdybos narės.

Rašt. padarius vardošaukj, pasi-rodė atstovių dalyvauja iš sekančių kuopų:

17 kp., Hartford, Conn.: P. Amb-rasienė, Galickienė, O. Labeckienė, M. Lukoševičienė.

28 kp., So. Manchester, Conn.: V. Zienienė.

38 kp., New Britain, Conn.: O. Aržuolaitienė, O. Denesevičienė, O. Jeninienė, A. Tamošaitienė, B. Mi-čiūnienė.

43 kp., Waterbury, Conn.: J. Bu-kauskienė, G. Levenavičienė, A. Kišonienė, M. Šambarienė.

57 kp., No. Manchester, Conn.: K. Karpuškienė, F. Katkauskienė, A. Kulikauskienė, M. Katkauskienė.

Valdybos narės: pirm. J. Janušo-nytė, rašt. M. Jokubaitė, išd. M. As-trauskienė. Viso dalyvauja 18 atsto-vių iš 5 kuopų ir 3 valdybos narės.

Suvažiavimo prezidiuman vienbal-siai užgirta apskrities valdyba: pirm. J. Janušonytė, rašt. M. Joku-baitė. Mandatų ir įnešimų komisi-jon: B. Mičiūnienė ir A. Tamošai-tienė. Korespondentė B. Mičiūnienė, tvarkdarė V. Zienienė.

Rašt. M. Jokubaitė perskaitė pra-ėjusio suvažiavimo užrašus, kurie vienbalsiai buvo priimti.

Apskrities valdyba daro praneši-mus iš savo darbuotės. Pirm. J. Jo-kubaitė pranešė, kad daug prisiėjo dirbti idant suradus vietą trijų ap-skričių gegužinei. Po ilgo darbo pa-vyko gauti vietą New Britain, Conn. Gegužinė įvyks Rugpiūčio mėnesį.

O. Norkuniūtė dėl svarbių prie-žasčių negalėjo dalyvauti šiame su-važiavime, tat pranešimą pridavė per M. Jokubaitę, iš kurio pasirodė, kad bendrai dirbo su visa valdyba.

Rašt. M. Jokubaitė nupirko naują užrašų knygą ir surašė dviejų su-važiavimų nutarimus, susirašė su kuopomis ir atliko visus jai paves-tus darbus.

Iždininkė M. Astrauskienė pra-nešė apie įždo stovį. Nuo praeito suvažiavimo pas iždininkę buvo \$154.52. Išmokėta \$10.00 Lietuvos tremtiniams. \$10.00 rašt. metų al-ga. \$2.25 už naują protokolo knygą ir rašt. metų išlaidos. \$5.00 43 kuopai atstovių priėmimui. \$1.00 pirm. kelionės išlaidos į suvažiavi-mą. \$1.00 rašt. kelionės išlaidos į suvažiavimą. \$2.00 išd. kelionės iš-laidos į suvažiavimą. \$10.00 dovana Tėvų Marijonų seimui. \$6.00 meti-

nė šv. Mišių auka. Viso išmokėta \$47.25. Ižde lieka \$107.27.

Apskritis valdybos pranešimai priimti vienbalsiai.

Gegužinės reikale, po išsikalbėjimo, nutarta palikti visų trijų apskričių valdyboms vykdyti gegužinę prisitaikant prie aplinkybių.

Naujų narių vajeaus reikale kuopų atstovės daro pranešimus, iš kurių pasirodo, kad visos darbuojasi ir prirašė po kelias nares. Apskritis valdyba kviečia ir skatina visas nares su didesne energija padirbėti, idant prirašius dar daugiau narių.

Kuopų vakarų rengimo reikale pasirodė, kad lig šiol dar nevisos kuopos surengė vakarus agitacijos reikale. New Britain'o ir Hartford'o kuopos rengs vakarienes Motinų Dienoje su programomis.

Svarstyta apie pirkimą Apsaugos Bono. Šis reikalas atidėtas svarstyti metiniam suvažiavimui.

Įnešimas busimam Moterų Sąjungos seimui, kad Centras pagaminėtų vokus su Centro raštinės adresu ir pasiųstų kuopų raštininkėms vartoti siunčiant mokesčius bei kitus laiškus į Centrą.

Visos kuopos Conn. apskrityje yra skaitinamos pasiųsti į Centro Lėšų Fondą \$10.00 ir išpildyti praėito seimo nutarimą.

Narės, kurios dar neturi įsigijusios Moterų Sąjungos jubiliejinės knygos, skatinamos įsigyti, nes knyga yra graži ir naudinga ir jos kaina yra sumažinta iki 50 centų.

33-čia kuopa per savo pirm. kviečia apskritį dalyvauti kuopos 25 metų sukaktuvių vakarienėj. Kvietimas priimtas ir nutarta paskirti dovaną \$5.00, ir įgaliota apskr. pirm. J. Janušonytė atstovauti apskritį ir dovaną įteikti.

Perskaitytas kvietimo laiškas iš Susivienymo 89 kuopos su kvietimu dalyvauti Susivienymo seimo parengimų vakaruose.

Kvietimas priimtas ir nutarta, kad narės, kurios išgali ir kurioms bus patogų, kad stengtųsi dalyvauti. Taip gi nutarta pasiųsti pasveikinimo telegramą Susivienymo seimui.

57 kuopa kviečia metinį suvažiavimą pas save, bet kadangi iš eilės pripuola suvažiavimas New Haven, Conn., tai nutarta laikytis apskrities nutarimo. Taigi sekantis suvažiavimas įvyks New Haven, Conn., Spalio mėnesį.

Nutarta pasiųsti kun. P. Karlonui pasveikinimą jo 10 metų įšventinimo sukaktuvių proga.

Daugiau svarstymų nesirandant, suvažiavimas uždarytas malda pirm. J. Janušonytės.

Vietinės kuopos pirm. M. Brazauskienė pakvietė atstoves vakarienei, kuri buvo surengta pagerbimui atstovių. Kvietimas priimtas su padėka.

Pirmininkė J. Janušonytė
Raštininkė M. Jokubaitė

VIEŠNIA SUSIRINKIME

Springfield, Ill. — 56 kuopos susirinkime, 21 d. Birželio, lankės viešnia R. Mazeliauskienė, 49 kuopos, Chicago, Ill., pirmininkė, kuri svečiavosi pas gimines J. Vilčiauskus.

V. Stimburienė pakvietusi viešnia labai gražiai pakalbėjo ir daug gerų patarimų mums davė. Jos kalba palydėta dideliu rankų plojimu. Ačiū R. Mazeliauskienei, kurios kalbą ilgai atsiminsime.

J. Yukaitienė pranešė, kad pakvietė dr. S. Slakis, kuri žadėjo atvažiuoti į visuotiną lietuvių pikniką

Liepos 19 d. Visas pelnas eis Raud. Kryžiui.

Sąjungietėms bus didelė garbė turėti tokią viešnią. **V. Stimburienė**

ŠAUNIOS KRIKŠTYNOS

Detroit, Mich. — S. ir E. Paurazai iškėlė šaunų krikštynų pokylį savo antram sūnui Dovydui. Netik jų puošnūs namai, bet ir gražus žolynas, po dideliais medžiais, kur voverytės bėgioja, buvo užpildytas svečiais. Didžiuma jų buvo iš kitų miestų.

Susėdus prie gardumynais apkrauto stalo ir kiek užkandus V. Stapulionienė pakvietė linkėjimus išreikšti kun. I. Boreišį, šv. Antano parapijos kleboną. Jo kalba buvo labai jausminga, net kelių viešnių ir pačios E. Paurazienės akyse pasirodė ašaros.

Toliau linkėjimus išreiškė kūma Cecilija Stankiūtė, kūmas P. Adušiūnas, O. Paurazienė iš Chicago, Ill., Prasčiakienė iš New Haven, Conn., Adušiūnienė iš Chicago, L. Širvaitis, namų šeimininkas S. Paurazas ir galop pati Elzbieta Paurazienė.

Svečiai linksminosi iki vėlumos.

V. S.

KUOPOS KETURIŲ METŲ SUKAKTIS

Waterbury, Conn. — 43-ji kuopa paminėjo 4 metų sukaktį užprašydama šv. Mišias, kurioms buvo atlaikytos Birželio 14 d., šv. Juozapo bažnyčioje. Per šv. Mišias giedojo sąjungiečių choras, kuris yra susitvėręs pernai prieš Kalėdas. Buvo nutarta rengti vakarienę, bet kadangi daug sąjungiečių dirba ir sekmadieniais, tai vakarienė atidėta patogesniam laikui.

Paminėjo vedybinę sukaktį

Stasė Ramanauskienė minėjo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį Gegužės 29 d. Buvo užprašytos šv. Mišios jos intencija, o Gegužės 30 d. įvyko banketas, kuriame dalyvavo didelis burys giminių, sąjungiečių ir kitų pažįstamų. Visiems belaukiant, atėjo mūsų Stasytė, su savo vyru Stasiu, ir sūneliais. Liudviku ir Stasiu ir 7 poromis palydovų — pamergių ir pabrolių. Labai gražiai atrodė visa eiseną. Susirinkus visiems, šeiminkės pakvietė prie puošnios vakarienės, per kurią buvo kalbų, sveikinimų ir sudėta daug dovanų.

Mes, 43 kuopos sąjungietės, ir gi sveikiname ir linkim, kad Aukščiausias duotų mūsų Stasytei ir jos visai šeimai sulaukti auksinio jubilėjaus, o per visą tą laiką sykiu darbuotis su mumis mūsų Sąjungos labui.

Sunkiai serga

Mūsų kp. narės: Morta Zailskienė ir kuopos tvarkdarė A. Kišonienė 43 kuopos narės reiškia užuojautą ir prašo Dievo, kad duotų greitai pasveikti ir vėl sykiu darbuotis.

Korespondentė

VIENINGO DARBO GRAŽŲ VAISIAI

Cleveland, Ohio. — Birželio mėnesį 26-tos kuopos sąjungietės turėjo šeimynišką išvažiavimą sesers Beitienės sūnaus darže. Nors iš ryto lijo, bet po pietų pragiedrėjo ir buvo labai gražu. Sąjungietės, taip ir jų svečiai, linksminosi iki vėlumos: žaidė, valgė, gėrė, šoko, dainavo ir šnekučiavos. Labai linksmai dieną praleido tyram ore tarp girių medžių.

Komisija ačiū taria sąjungietėms,

kurios prisidėjo aukomis: Pauliukevičienei, Abukauskienei, Durasevičienei, Žilinskienei, Kiverienei, Samolienei, Samienei, Krivienei, Beitienei, Sarkūnienei, kuri, nors ir buvo ligonis, bet aukojo išvažiavimui, Mačiutienei, Savickienei, Stadulevičienei, Yvanauskienei, Karalonienei, Bortnikienei, Misienei, Morkūnienei, Kučinskienei, Vilimaitienei ir Onai Navickienei. Taip gi Vytautui Žilinskiui, Samuliui ir Paulukevičiui, kurie aukojo laiką ir automobilius nuvežimui valgio; Petronei Urbšaitei už prigelbėjimą, Beitienės sūnui Juozui už leidimą daržo.

Visa 26 kuopos valdyba darbuojasi suruošimui didelės "card party" šv. Jurgio parapijos svetainėje, Rugpiūčio 8 d., vakare. Visa nauda skiriama parapijai.

Laiką ir dieną šios "card party" prašomos pažymėti ant kalendoriaus, kad nepamirštumėt.

Korespondentė

SURPRIZAS THOMSONAMS

Worcester, Mass. — Ievai ir Vincui Thomsonams, gyv. 13 Mott St., draugės ir draugai surengė surpizą dvidešims metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių paminėjimui, Birželio 20 d., Maironio parko patalpose.

Parengimas puikiai pavyko ir Thomsonai buvo labai nustebinti, nes išnežinių papuolė į tą balių. Buvo manyta, kad visai kitiems rengiama. Jubilatai apdovanoti gėlėmis ir dovanomis.

Po skanių valgių M. Dilionienė pasveikino jubilatus ir svečius supažindino su vakaro tikslu, trumpai primindama jų darbuotę visuomenei ir gerą širdį dėl kitų. Paskui paprašė tarti keletą žodžių šv. Kazi-

miero parapijos varg. J. K. Žemaitį. Paskui linksmintasi iki vėlumos.

I. ir V. Thomsonai yra uolūs darbuotojai katalikiškoje visuomenėje. I. Thomsonienė yra duktė Mot. Sągos 5 kp. garbės narės Marijonos ir Motiejaus Ščiukų; yra taip pat sąjungietė ir šiais metais eina išdo globėjos pareigas ir sekmingai darbuojasi organizacijos labui. Priklauso ir prie kitų dr-jų, kaip tai Parapijos Moterų Socialio Klūbo, Labdaringos dr-jos ir šv. Vardo Marijos. Visose, kiek galėdama, darbuojasi.

Taigi, ir rašėja linki ilgiausių ir laiminiausių metų.

•••

Motinių Dienos paminėjimo, Gegužės 10 d., specialiai pagerbtos motinos narės 5 kp., kurių sūnūs tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje ir įteikta po dovanėlę, būtent P. Balčiūnienė, M. Grigaitienė, P. Verbešienė, P. Morkūnienė, D. Ragaliauskienė, A. Baltramaitienė, V. Seniauskienė, V. Lozoraitienė, P. Ambrozienė, O. Matukaitienė, E. Raulauskienė, O. Galevičienė.

Pirm. M. Vaitekūnienė pasakius kalbą motinoms, išleidusioms sūnus į kariuomenę, paprašė garbės narę O. Sidabrienę įteikti dovanėles.

Sudavija

TRUMPAI IŠ 30 KUOPOS

Maspeth, N. Y. — Kaip kas met, taip ir šįmet sąjungietės gražiai minėjo Motinių Dieną užprašydamos šv. Mišias už gyvas ir mirusias motinas ir visos ėjo prie šv. Komunijos. Po visam buvo bendri pusryčiai parapijos salėje.

•••

Liepos 4 d. sąjungietės užprašė šv. Mišias už visus lietuvius jaunuos-

lius, išėjusius iš mūs parapijos tarnauti Dėdei Samui. Gražus pavyzdys.

Šiais metais Liepos 14 dieną 30 kuopos nutarimu raštininkei ir korespondentei O. Petrulienei ir jos vyrui sueina 25 metai vedybinio gyvenimo. Gi kuopos pirm. A. Kivitienei Liepos 26 d. — 30 m. vedybinio gyvenimo.

Jubiliatus nuoširdžiai sveikiname.

Pastaruoju laiku į karo tarnybą pašaukti sąjungiečių sūnūs: St. Višniauskas ir Pranas Tauras (kariuomenėn), F. Tarnauskas ir A. Butkevičius (laivynan) ir A. Gražulis (inžinierių korpusan).

Visiems linkime drąsiai kovoti po žvaigždėta vėliava už savo krašto laisvę.

Birželio 24 d. staiga mirė a. a. Marcelė Adomaitienė, 63 m. amžiaus, palikus tris sūnus (jau vedusius) ir tris anukus. Velionė priklausė prie Moterų Sąjungos 20 metų ir yra buvus pirmininkė. Taip gi priklausė prie šv. Rožančiaus Drjos ir Altorių Puošimo. Palaidota šv. Jono kapinėse.

Sąjungietės budėjo naktimis ir palydėjo į kapus. Laidojo V. Valantienė. Koresp. O. Petrulienė

UŽUOJAUTA

Mirus P. Muraškiui, jo žmonai Kotrinai, 31 kp. narei ir šeimai, reiškiam užuojautos liūdesio valandoje.

Kp. korespondentė

Mirus P. Pukiui, jo žmonai Petronei, 31 kp. vice pirm., ir šeimai reiškiam užuojautos liūdesio valandoje.

Kp. korespondentė

ENGLISH COLUMN

DETROIT, MICH.

Chapter 72 spent a jolly evening at the home of Mrs. Valeria Stepulonis, on Saturday, June 27. Bunco was played and useful prizes were distributed to the lucky winners.

The girls gave their rendition of "God Bless America" and sang a few other numbers, after which a light lunch was served by Mrs. Stepulonis.

Two members from chapter 64 honored us with their presence and we were indeed glad to have them in our midst.

We have a congenial group of members in good standing in our chapter, the majority having subscribed for sick benefits.

Attention chapter 72—

The importance of your presence at our monthly meetings cannot be overstressed, and we urge you to attend regularly, to assist in planning future "get-togethers," and to help cope with problems that arise now and then. How about it girls — let's have perfect attendance at our next meeting and many more to come. The more the merrier!

F. M. L.

Pažangioji Šeimininkė

VIRTUVĖ

Virtuvė visada turi būti švari, šviesi ir jauki, nes joje pačioms šeimininkėms tenka praleisti didesnę dalį laiko ir gaminti visos šeimos maitinimui valgius. Ypatingai švarumą virtuvėje reikia palaikyti vasarą, dažnai ją plauti, vėdinti, išmazgoti sienas ir lubas. Kad pro atdarą langą neprieitų musių ir kitokių vabzdžių, reikia į langą įstatyti tinklėlį, pro kurį gerai praeina oras ir į virtuvę neprilenda musių. Virtuvės indus plauti po kiekvieno valgio. Tuoju plaunant indus daug greičiau galima suplauti, negu pastovėjusius ir priskretusius. Suplovus tvarkingai sudėti. Puodus, kuriuose virė valgiai, nušveisti ir suvožti. Kiekvieną kartą po valgio virtuvės tvarkymas neatims daug laiko, bus švaru, nebus prirūgusio kvapo ir pačioms šeimininkėms smagiau bus jose dirbti.

Vasarą daugelis šeimininkių nemaža darbo įdeda į daržų priežiūrą. Moteris būdama šeimininke žino kokių jai daržovių reikia, tokių turi ir išauginti. Daržovių reikia užauginti ne tik vasarai, bet ir žiemai. Žiemos atsargai galima parengti konservuotų.

Prasidėjus uogų laikui, reikia jų pasigaminti žiemai, taip pat duoti žalias valgyti. Uogos ir daržovės turi maistingų dalių, kurios būtinai reikalingos žmogaus organizmui, ypač augančių vaikų. Vasarą negailėti kuo daugiausia daržovių valgyti. Daržovės didele dalimi užvaduoja mėsą, visokius pieniškus valgius. Daržas daug duoda virtuvei, kurioje parengiami visi valgiai. Valgių

VĖŽIŲ SRIUBA SU KIAUŠINIAIS

Nuo tuzino vėžių liekanas: kojeles ir lukštus sugrūsk grūstuvėly, sudėk į puodą, apipilk sūdytu vandeniu ir virk apie valandą laiko. Paskui perkošk per audeklą ir tuo skystimu užpilk puoduką ryžių; tegul pamirksta pusę valandos. Vėliau virk iki ryžiai suminkštės. Du sūgūnus ir dvi morkvas smulkiai sukapok ir iškepk svieste, tegul paruduoja. Paskui sudėk į išvirtus ryžius, pridėk prieskonių ir dar kartą užvirk. Duodama į stalą įpiaustyk gabalėliais kietai virto kiaušinio.

TROŠKINTAS VIŠTUKAS

Vištuką perpiauti į keturias dalis. Mėsą atidalinti nuo kaulų, paliekant po mažą kauliuką. Skilvelį, kepenis pakepinti svieste, paskui viską smulkiai sukapoti, arba sumalti, įdėti riekutę piene mirkyto ir išspausto pyrago, dviejų kiaušinių trynius, šaukštą sviesto, pipirų, druskos iki skonio ir petruškų lapelių. Viską sumaišius tuo kamšalu ištepti vidurinę vištelių gabalo pusę, aprišti siūlu, patepti plaktu kiaušiniu, arba vien tik baltymu, pavolioti į miltus ir svieste apkepinti. Paskui sudėti su visais riebalais į keptuvę ar kitą uždengiamą puodą, įpilti truputį vandens ir troškinti kol bus minkšti. Duodant į stalą, siūlus nuimti, užpilti sviestu, tomeičių ar kitu padažu. Taip paruoštus vištukus galima duoti su ryžiais, žaliom salotom, tomeitėmis ir p. Iš kaulų, kurie buvo atidalyti nuo mėsos ir kitų vištuko liekanų galima su daržovių prieskoniais išvirinti buljoną.

SPURGAI (PONČKAI)

12 kiaušinių trynių ir stiklą cukraus trinti iki pabals ir paskui įpilti $\frac{1}{2}$ kvortos šilto pieno. Po to įdėti dvi kvortas sausų, sijotų kvietinių miltų ir išplakti, kad neliktų spuogelių. Paskui įdėti mielių išleistų į kelioliką šaukštų drungno vandens ir pridėti tris šaukštus tirpyto sviesto ir minkyti tol, kol tešla nekris nuo rankų. Paskui apdengti, tešlą ir pastatyti, kad pakiltų. Bet reikia žiūrėti, kad tešla perdaug neiškiltų, nes pasidarys skylėta ir negardi. Kad ištyrus tešlą, ar pakankamai pakilo, reikia spustelėti pirštu. Jeigu duobelė greit prisipildo, tai pakankamai. Išėmus tešlą ant nubarstytos miltais lentos pakočiuoti, dėti konfiturus, arba marmeladą, užvynioti tešlą, kaip pyragėliams, išpiauti stiklu, dėti ant sieto ir statyti į šiltą vietą. Kaip pakils, dėti į karštus taukus iškilusia puše, o išvirus dėti ant sieto ir apibarstyti pauderiniu cukrum.

Įsitikinimui, ar taukai pakankamai karšti, reikia įmesti gabalėlį tešlos: jei greit iškils į viršų ir paraus, reiškia taukai pakankamai karšti.

Kad taukai nedeptų, reikia į juos laikas nuo laiko įmesti žalios bulvės gabalėlį. Geriausia virti rundelyje.

Norint, kad spurgai, perdaug nepritrauktų į save taukų, reikia įpilti porą stiklelių arako, ar spirito; o kvapo pagerinimui įdėti vanilijos ar citrinos.

GALVIJO LIEŽUVIS PILKAI

Gerai išmirkyti šviežias galvijo liežuvius, užpilti kitu vandeniu ir virti tiek, kad oda nuo jo lengvai nusiluptų. Po to gerai nuvalyti, vėl

užpilti šviežiu vandeniu, pasūdyti, beverdant nugraibyti putas, įdėti svogūnų, daržovių, šaknų ir virti tol, kol suminkštės. Tuomet padaryti pilkas padažas šitaip: šaukštas miltų gerai parausvinti ant ugnies, pridėti šaukštas sviesto ir kartu pakepinti, atmiešti liežuvių sriuba, įmesti stambių razinkų, plonai supiaustytų saldžių migdolų, truputį citrinos žievės, druskos, cukraus, skoniui pagerinti įspausti citrinos sunkos, įpilti kelis šaukštus prancūziško vyno ir virti visa tai ant lengvos ugnies, kol razinkos rasis minkštos. Paskui liežuvį išimti iš karštos sriubos, supiaustyti įstrižais nestorais gabalais ir užpilti padažu. Jei padažas neužtektinai tamsumas, tai galima įpilti šaukštukas karmelio.

AVIENOS KEPSNYS

Avienos šlaunys, ypač užpakalinės netinka virti; bet užtatai yra labai geras kepsnys. Daroma taip:

Norint, kad aviena neturėtų aštraus savo ypatingo skonio, reikia ją pamirkyti šaltam vandeniu.

Išmirkytą mėsą šiek tiek prismaigstyti lašinių, nes šlaunies mėsa yra liesa ir sausa.

Prismaigstyta (galima, žinoma ir nesmaigstyti), padėti keptuvėn, užbarstyti druskos, įdėti 2-3 svogūnus, 2-3 stambiai supiaustytas morkas, kelis pipirus, uždėti truputį taukų arba lajaus, užpilti truputį vandens ir pakepti į pečių.

Kepant keletą kartų aplaistyti, kad nedžiūtų. Kepti apie tris valandas.

Iškeptą mėsą plonai supiaustyti ir valgyti su bulvėmis, su kopūstais ar su kitomis daržovėmis.

FORSIRUOTI LIETUVIŠKI ZRAZAI

Gabalą (du ir pusę svaro) jautienos (be kaulo) supiaustyti į plokščius zrazus, gerai išdaužyti, užsūdyti ir apibarsčius pipirais palikti taip pusvalandžiui. Tuo tarpu pakepinti svieste du smulkiai supiaustytus svogūnus, sumaišyti su tarkuota balta duona, įdėti druskos, pipirų, muškato galvos, 4-8 išvirtus ir sukapotus grybus, arba šampionus, vieną kiaušinį ir visa gerai sumaišyti. Paskui tuo mišiniu apdėti kiekvieną zrazą. Taip paruoštus zrazus riesti vamzdelio pavidalu (jei kas nemoka gerai suriesti, gali kiekvieną perrišti siūlu), apibarstyti miltais, įdėti į išlydytą rimdely sviestą ir uždengus šutinti ant mažos ugnies. Šiek tiek apkepęs, įpilti du stiklus buljono. Jeigu sosas išsektų — papildyti iš naujo.

PASUKOS (MASLIONKOS)

Pasukos, kurias daugelis taip niekina, yra vertingas maistas, tik įsidėmėtina, kad smetona nebūtų buvus sena. Pasukos yra pakankamai riebios ir turi rūgštaus pieno savybių. Ši ypatybė reguliuoja net ir pakrikusį žmogaus vidurių virškinimą, ypač pas vaikus. Sukant sviestą išsiskiria fosforinė rūkšti druska — lecitinas ir lieka pasukose, dėlto šiuo atžvilgiu pasukos yra dvigubai vertesnės už pieną. Tik reikia jas šviežias vartoti ir nevirti.

Vasaros karštomis dienomis ypatingai pasukos yra vertingas maistas.

Įvairūs blekiniai indai, atnaušina savo blizgesį, jei valydamas juos pelenais įbersim į pelenus druskos.

Naudinga Žinoti

Visos žinome, kad sviestas ir pienas nėra vienodos spalvos. Kai kuris pienas yra visiškai baltas. Iš tokio pieno, žinoma, gaunama ir baltas sviestas. Kitas pienas yra mažiau ar daugiau gelsvas. Iš to pieno gaunama geltonas sviestas.

Pieno geltonumas pareina nuo pašaro. Mat, tam tikrose vietose žolė turi karotino (chemiškas junginys, kuris nudažo pieną geltonai).

Pravartu čia bus pastebėti, kad natūraliai geltonas sviestas yra labiau vertinamas, kadangi jis yra turtingesnis vitaminais, negu baltos spalvos sviestas.

Gera priemonė spalvotoms skepetaitėms ir kojinėms plauti yra žaliuos bulvės skystimas. Jis ne tik užlaiko spalvą, bet dar teikia daiktui visiškai naujų daiktų spindėjimą. Bulvę reikia sutarkuoti ir išspaustą skystimą sumaišyti su šiltu vandeniu. Muilas tuomet nevartojamas.

Keptuves geriausia valyti druska ir poperiu. Įbėrus į keptuvę druskos, kaitinti ant ugnies. Druskai įšilus, poperiu šveisti. Tą galima pakartoti 2-3 kartus. Taip valomos keptuvės lieka švarios ir kepant nepridega.

Patirta, kad pelės nepakenčia kamparo kvapo. Tokiu būdu lengvai galima pelių nusikratyti. Reikia prie urvelių angų pridėstyti kamparo gabalėlių.

Jei prausiamas bliudas nešvarus, reikia paimti drėgną skuduruką, paberti ant jo druskos ir juo trinti bliudą. Lengvai nusivalo.